

**Sigorta şirketince ödenen vefat tazminatlarının, mirasın açıldığı
yani miras bırakanın ölümünün gerçekleştiği tarihte terekeye
eklenmesi , poliçenin endekslendiği döviz biriminin miras bırakanın
ölümü tarihindeki Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasınca ilan**

Belge türü	Özelge
Kanun	VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.0.GEL.0.60/6000-2243/22990
Tarih	21.05.2002

İlgi yazınızda; sigorta şirketlerinin, dövize endeksli hayat sigortalarında mirasçılara yaptıkları tazminat ödemelerinde ödeme günündeki Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası döviz satış/alış kurunun esas alınması yönünde bir uygulamaya gittiklerinin görüldüğü, ayrıca aynı şirketlerin vefat tazminatı ödemelerinde veraset ve intikal vergisi için mirasçılar tarafından vergi dairesine bildirimin yapıldığı gündeki Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası döviz satışları kurunun kullanılmasına ilişkin taleplerinin de olduğu belirtilerek, uygulamada birliğin sağlanması bakımından bu konudaki Bakanlığımız görüşünün bildirilmesi istenilmektedir.

Bilindiği üzere, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 280 inci maddesinde, "Yabancı paralar borsa rayici ile değerlendirir. Borsa rayicinin takarrüründe muvazaa olduğu anlaşılırsa bu rayiç yerine alış bedeli esas alınır..." hükmü yer almaktadır. Kanunun bu maddesinin uygulamasını göstermek üzere 08/04/1976 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 130 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin dördüncü paragrafında "Bakanlığımızca bu konuda her hangi bir tespit yapılmadığı sürece, Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'na tespit ve ilan olunan döviz alış kurlarının mezkur ilanlarda belirtilen tarihlerden itibaren değerlemelerde esas alınması... uygun görülmüştür." denilmiştir.

Bu hükme göre, yabancı paralar borsa rayiciyle değerlendirilmek durumundadır. Ancak, döviz kurları ile ilgili olarak Bakanlığımız bir düzenleme yapmamış olması halinde kişilerin T.C. Merkez Bankası döviz alış kuruna göre yabancı paraları değerlemeleri gerekecektir.

Öte yandan, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 575 inci maddesinde, "Miras, mirasbırakanın ölümüyle açılır. Mirasbırakanın sağlığında yapmış olduğu mirasla ilgili kazandırmalar ve paylaştırmalar, terekenin ölüm anındaki durumuna göre değerlendirilir." hükmü bulunmaktadır. Aynı Kanun'un "Sigorta alacakları" başlığını taşıyan 509 uncu maddesinde de, "Mirasbırakanın kendi ölümünde ödenmek üzere üçüncü kişi lehine hayat sigortası sözleşmesi yapması veya böyle bir kişiyi lehdar olarak tayin etmesi ya da sigortacıya karşı olan istem hakkını sağlararası veya ölüme bağlı tasarrufla karşılıksız olarak üçüncü kişiye devretmesi halinde, sigorta alacağının mirasbırakanın ölümü zamanındaki satın alma değeri terekeye eklenir." hükmüne yer verilmiştir.

Türk Medeni Kanununun bu hükümlerine göre, miras mirasbırakanın ölümü ile açılmakta ve sigorta alacakları da terekeye, mirasbırakanın ölümü zamanındaki, yani mirasın açıldığı tarihteki satın alma değeriyle yer alması gerekmektedir.

Diğer taraftan, 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu'nun 11 inci maddesinde de, bu vergiye konu olacak malların değerlendirme gününün, miras yoluyla meydana gelen intikallerde mirasın açıldığı, diğer suretle meydana gelen intikallerde de malların hukuken iktisap edildiği gün olduğu hüküm altına alınmıştır.

Bu hükümlere göre; veraset ve intikal vergisine konu olacak menkul ve gayrimenkul mallarla mameleke girebilen diğer bütün hak ve alacakların veraset yoluyla meydana gelen intikallerde ölüm tarihi itibarıyla değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bu durumda, sigorta şirketince ödenen vefat tazminatlarının, mirasın açıldığı yani miras bırakanın ölümünün gerçekleştiği tarihte terekeye eklenmesi gerektiğinden, poliçenin endekslediği döviz biriminin miras bırakanın ölümü tarihindeki Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'na ilan edilen döviz alış kuru karşılığının beyan edilmesi gerekir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

